

Solar d'en Fages

Capellades

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Plaça Verdaguer, 5
Emplaçament: Casc Antic
Alçada: 318

Coordenades:

Latitud: 41.53098
Longitud: 1.686
UTM Est (X): 390381
UTM Nord (Y): 4598537

Classificació

Número de fitxa: 08044 - 23
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Jaciment arqueològic
Estil / època: Medieval Visigot
Segle: V- XV
Estat de conservació: Dolent
Protecció: Legal
Observacions protecció: BCIL, PGOU 1986
Número inventari: 18305
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Capellades. C/ Ramon Godó, 9. 08786 CAPELLADES
Autoria de la fitxa: Juan Garcia Targa
Data de registre de la fitxa: dl., 02/11/2015 - 01:00

Descripció

Durant els mesos de maig i juny de 2007 es va dur a terme una intervenció arqueològica preventiva en el solar d'en Fages, al número 5 de la plaça Verdaguer motivada per una troballa realitzada en el context de la construcció dels fonaments de la nova biblioteca municipal. Els treballs arqueològics van ser finançats per l'Ajuntament de Capellades. La superfície intervinguda era de 160 metres quadrats.

Malgrat que la zona en què s'estava actuant no tenia registres arqueològics previs podia ser perfectament susceptible de tenir-los. Aquesta zona era un espai ja plenament urbanitzat a l'Edat Mitjana. La documentació medieval disponible documenta que a la plaça de l'Església a inicis del segle XV hi havia els "hospicis" de Bernat Musarró, Ferrer Súrria i Esteve Oller. De fet, la Canaleta limitava per ponent el nucli urbà de Capellades. En aquestes actuacions de maig i juny de 2007, es van detectar restes de tres enterraments humans determinant que s'aturessin els treballs d'edificació per documentar les restes.

La intervenció arqueològica realitzada va consistir en la documentació arqueològica de les restes de tres tombes. L'estratigrafia arqueològica registrada mostra un primer estrat sota la vorera, de matriu sorrenca i de color grisós, en el qual no es va detectar cap rastre de material arqueològic. Aquest nivell semblava haver estat aportat en el moment de construcció de l'edifici que ocupava el solar abans d'ésser enderrocat. L'aportació d'aquest estrat va comportar l'escapçament de les tombes detectades just a sota, perdent la coberta dues d'elles i bona part del rebliment. La tercera havia estat respectada, potser per restar coberta per una gran llosa de travertí.

La primera tomba havia perdut la part inferior durant el rebaix, conservant l'individu inhumat de cintura en amunt. L'esquelet de la tomba dos havia perdut la part inferior de les cames. La tomba tres és l'única que es va excavar i documentar totalment.

Les fosses de les tres sepultures estaven fetes en l'estrat geològic i les tres mostraven idèntic rebliment, de matriu sorrenca, de compacitat fluixa i de color marró clar. Destaca la tomba tres, que presentava una fossa antropomorfa de fons pla, amb la part del cap diferenciada en forma quadrangular. Les restes de l'esquelet estaven en decúbit supí. Les tres tombes eren orientades d'est a oest i en cap d'elles es detectà cap material arqueològic associat.

En la segona fase de l'excavació es rebaixà el subsòl de l'altra meitat del solar. En aquesta intervenció es detectaren les restes d'un mur i una quarta tomba, conservada sencera. Aquesta és una inhumació amb fossa rectangular de fons pla, 2 metres de llargada per 47 cm d'amplada retallada a l'estrat geològic, amb una coberta a base de grans lloses rectangulars de travertí de diverses mides. A l'interior, perfectament segellat i sense rebliment de cap tipus, es conservava l'esquelet complet d'un individu orientat d'est a oest i en decúbit supí, amb els braços creuats sobre el tòrax i les cames estirades amb els peus creuats. Tampoc presentava material associat.

Donat que no s'ha registrat aixovar en cap tomba, la tipologia de la tomba en sí mateixa ha estat l'element clau a tenir en compte per a assignar la necròpolis a un moment cronològic, entre els segles V i XIV, a cavall entre l'antiguitat tardana i l'edat mitjana.

Observacions:

Jaciment arqueològic actualment desaparegut. Cronologia: 491/1492 Domini visigòtic /medieval. Les restes arqueològiques retirades del seu emplaçament original (les lloses de les sepultures), han estat guardades per ser recol·locades en la planta baixa de l'edifici de la Biblioteca.

Història

Durant 2007 i 2009 s'efectuaren breus campanyes d'excavació de poc més d'un mes de duració dirigides per Natalia Salazar i Rony José Castillo, respectivament.

Bibliografia

DIRECCIÓ GENERAL DE PATRIMONI CULTURAL. SERVEI D'ARQUEOLOGIA i PALEONTOLOGIA, Inventari del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya. Capellades (Anoia).

GEOPROJECTES. 2007. Estudi geotècnic per a la construcció d'un edifici en testera destinat a la Biblioteca Municipal en el solar situat entre la Plaça Verdaguer núm. 5, carrer del Pilar núm.2 i el carrer de la Canaleta s/núm., en el nucli urbà de Capellades. Igualada.

REYES, J.C. 2005. Projecte executiu de la Biblioteca Municipal de Capellades.

RIBA, J. 1986. Capellades

RIU, Eduard. 1984. "Necrópolis i sepultures medievals de Catalunya". Acta Medievalia. Barcelona.

SALES, J. 1999. Mon funerari de la Catalunya Central. Del Romà al Romànic . Historia, Art i Cultura de la Tarraconense mediterrània entre els segles IV i X. Barcelona.

SALES, J. 1994."Tombes i necrópolis isolades a la comarca de l'Anoia". Acta Medievalia. Barcelona. Pàg. 14-15.

SPAL, Diputació de Barcelona. 2010. Inventari del Patrimoni Històric, Arquitectònic i Ambiental Capellades (4 Vols). Bosch i Planas, Andreu; Lacuesta Contreras, Raquel; Cuspinera i Font, Lluís; Vilamala i Aliguer, Imma; Gutiérrez i Poch, Miquel i Sabatès de Hita, Gemma

VIVES I TORO, Eduard. En premsa. "L'edat mitjana: territori i orígens d'una identitat", Història de Capellades coordinada per M. Gutiérrez (títol provisional)

Memòries d'excavació: Altres / Memòries i informes / CASTILLO GÓMEZ, R.J.:

Memòria de la intervenció arqueològica. Solar d'en Fages. Plaça Verdaguer, 5. Capellades (Anoia), març 2009. N° 8782.

Altres / Memòries i informes / SALAZAR ORTIZ, N., (2007), Memòria de intervenció arqueològica preventiva (seguiment i excavació). Solar d'en Fages. Plaça Verdaguer, 5. Capellades (Anoia). Maig-juny de 2007. Núm.mem. 6271

Tomba 3. SPAL, 2010. Vol 3-2: 184